

Nr kontroli: R.1711.01.13.2023

Gospodarka finansowo-księgowa za 2022 i 2023 rok

Przedszkole Publiczne nr 8 w Policach

Wyniki kontroli: Ustalenia i zalecenia

Rewident Urzędu Miejskiego w Policach w dniach od 14 listopada do 22 grudnia 2023 przeprowadził w Przedszkolu Publicznym nr 8 w Policach kontrolę w zakresie przestrzegania procedur wewnętrznych, ewidencjonowania operacji gospodarczych zgodnie z przepisami prawa, celowego i oszczędnego dokonywania wydatków, zaciągania i terminowego regulowania zobowiązań, sporządzenia sprawozdania o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) na koniec każdego kwartału, sprawozdania finansowego i wybranych sprawozdań budżetowych oraz przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów na dzień 31.12.2022 r. a także ewidencji podatku VAT – należnego, naliczonego i rozliczeń z Gminą Police za sierpień 2023 roku i stosowania kontrasygnaty przy podejmowaniu zobowiązań w 2023 roku.

Wnioski pokontrolne zostały zawarte w protokole nr R.1711.01.13.2023 z przeprowadzonej kontroli oraz w wystąpieniu pokontrolnym nr R.1711.03.2024 skierowanym do Burmistrza Polic z dnia 4 stycznia 2024 roku.

Zalecenia pokontrolne przedstawiono w piśmie nr R.1711.04.2024 z dnia 5 stycznia 2024 roku przekazany kontrolowanej jednostce.

Kontrola przestrzegania procedur wewnętrznych w zakresie zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków w 2022 roku objęła wydatki na łączną kwotę 23.062,50 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia w gospodarce finansowej:

- 1) Wydatek w wysokości 3.690,- zł poniesiony w sierpniu 2022 roku na usługę przeglądu i konserwacji urządzeń wentylacyjnych (wymianę filtrów powietrza, czyszczenie, sprawdzanie parametrów i poprawności pracy oraz automatyki sterującej) zakwalifikowano błędnie do paragrafu 4300 – „Zakup usług pozostałych” zamiast 4270 – „Zakup usług remontowych”, pomimo wskazania prawidłowego paragrafu podczas dekretacji na odwrocie faktury. Naruszono tym zasady określone w Rozporządzeniu MF z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
- 2) Zakupiony w listopadzie 2022 roku laptop przyjęto do użytkowania i wpisano do ewidencji wyposażenia pod błędną datą 18.11.2022 r. zamiast 17.11.2022 r. zgodnie ze stanem faktycznym i datą sprzedaży na fakturze. Naruszono tym zapisy art. 16 ust. 1 i art. 24 ust. 1 do 3 ustawy z dnia

29.09.1994 r. o rachunkowości, które stanowią, że „konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej”, oraz że „księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie i bezbłędnie”. Stanowi to również niewykonanie części zaleceń pokontrolnych przedstawionych jednostce po kontroli przeprowadzonej w 2021 roku pismem nr R.1711.34.2021 z dnia 22 grudnia 2021 roku, dotyczącej wprowadzania w zapisach księgowych prawidłowej daty operacji gospodarczej, tj. daty faktycznego wykonania dostawy lub usługi.

- 3) W zakresie dokumentacji i ewidencji księgowej dotyczącej zakupionych w sierpniu 2022 roku czterech urządzeń na plac zabaw o łącznej wartości 15.375,- zł (ślizgu spiralnego, przepłotni pajęczyny, wejścia koci grzbiet i wieży z dachem dwuspadowym:
 - a) Dyrektor jednostki oraz główny księgowy potwierdzili własnoręcznym podpisem dokonanie kontroli merytorycznej i formalnej otrzymanych faktur, mimo że trzy z nich (451/2022 na kwotę 5.535,- zł za ślizg spiralny, 450/2022 na kwotę 4.920,- zł za wieżę z dachem i 452/2022 na kwotę 1.845,- zł za wejście koci grzbiet) zostały wystawione z naruszeniem zapisów art. 106b i 106e ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, gdyż zawierały błędną datę sprzedaży 29.08.2022 r. zamiast prawidłowej 24.08.2022 r., to jest zgodnej z protokołem odbioru końcowego robót. Zaakceptowanie tych dokumentów przez dyrektora pod względem merytorycznym stanowi naruszenie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych, który mówi, że kierownik jednostki sektora finansów publicznych „jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki”. W przypadku głównego księgowego akceptacja faktur oznacza niedopełnienie obowiązków, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3b oraz ust. 3 pkt 3 z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych, z których wynika, że główny księgowy dokonuje wstępnej kontroli „kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych”. Dowodem dokonania przez głównego księgowego tej kontroli jest jego podpis złożony na dokumentach dotyczących danej operacji obok podpisu pracownika właściwego rzeczowo, co oznacza po pierwsze, że nie zgłasza zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości tej operacji i jej zgodności z prawem. Po drugie, oznacza też, że nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów dotyczących tej operacji. W razie ujawnienia nieprawidłowości obowiązkiem głównego księgowego jest zwrócić dokument właściwemu rzeczowo pracownikowi, a w razie nieusunięcia nieprawidłowości odmówić jego podpisania i zawiadomić o tym fakcie kierownika jednostki.
 - b) W przypadku trzech wymienionych w poprzednim punkcie faktur zawierających błędne daty sprzedaży nie podjęto działań w celu ich skorygowania poprzez wystawienie faktur korygujących przez sprzedawcę lub not korygujących przez jednostkę (nabywcę), zaakceptowanych przez sprzedawcę, zgodnie z art. 106j i 106k ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, co skutkowało wprowadzeniem do ksiąg rachunkowych zapisów na

podstawie nierzetelnych dowodów księgowych - niezgodnych z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentowały, czym naruszono zapisy art. 22 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości.

c) Wszystkie cztery faktury za dostarczone i zamontowane urządzenia ujęto w księgach rachunkowych pod błędnymi datami operacji gospodarczych. Dotyczy to zarówno przyjęcia na stan środków trwałych w księdze głównej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” (w korespondencji z kontem 201 – „Rozrachunki z dostawcami”) i w ewidencji pomocniczej, jak i kosztu jednorazowego umorzenia przyjętych na stan urządzeń na koncie 401 - „Zużycie materiałów i energii” (w korespondencji z kontem 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”), a mianowicie:

- Faktury nr 449/2022 na kwotę 3.075,- zł za przepłotnię pajęczynę oraz 450/2022 na kwotę 4.920,- zł za wieżę ujęto błędnie w księdze głównej (dokument księgowy nr 408/FZ/2022 i 409/FZ/2022) oraz w ewidencji pomocniczej (nr inwentarzowy PP8/PŚT/2022/261 i PP8/PŚT/2022/262) pod datą 05.09.2022 r.
- Faktury nr 451/2022 na kwotę 5.535,- zł za ślizg spiralny oraz 452/2022 na kwotę 1.845,- zł za wejście koci grzbiet ujęto błędnie w księdze głównej (dokument księgowy nr 398/FZ/2022 i 399/FZ/2022) oraz w ewidencji pomocniczej (nr inwentarzowy PP8/PŚT/2022/258 i PP8/PŚT/2022/260) pod datą 31.08.2022 r.

Wszystkie cztery urządzenia powinny zostać ujęte w księdze głównej i ewidencji pomocniczej pozostałych środków trwałych pod datą 24.08.2022 r., to jest zgodną z datą odbioru robót, potwierdzającego kompletność i zdatność do użytku zakupionych składników majątku.

Ujęcie powyższych operacji gospodarczych w księgach rachunkowych pod błędnymi datami operacji gospodarczej stanowi naruszenie zapisów art. 24 ust. 1 do 3 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości, które stanowią, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie i bezbłędnie, co oznacza, że dokonane w nich zapisy powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty. Stanowi to również niewykonanie części zaleceń pokontrolnych przedstawionych jednostce po kontroli przeprowadzonej w 2021 roku pismem nr R.1711.34.2021 z dnia 22 grudnia 2021 roku dotyczącej wprowadzania w zapisach księgowych prawidłowej daty operacji gospodarczej, tj. daty faktycznego wykonania dostawy lub usługi.

Burmistrz Polic zalecił kontrolowanej jednostce:

- 1) Ujmowanie wydatków remontowych, między innymi takich jak przeglądy i konserwacje sprzętu i urządzeń w paragrafie 4270 – „Zakup usług remontowych” zgodnie z Rozporządzeniem MF z dnia

2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

- 2) Wprowadzanie przyjętych do użytkowania składników majątku trwałego do ewidencji pomocniczej analogicznie, jak w księdze głównej, to jest pod prawidłową datą odzwierciedlającą stan faktyczny operacji gospodarczej zgodnie z zapisami art. 16 ust. 1 i art. 24 ust. 1 do 3 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości, które stanowią, że „konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej”, oraz że „księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie i bezbłędnie”.
- 3) Dokonywanie kontroli merytorycznej i formalnej otrzymanych faktur i rachunków w sposób prawidłowy i rzetelny, zgodnie z obowiązkami kierownika jednostki i głównego księgowego, określonymi w art. 53 ust. 1 i art. 54 ust. 1 pkt 3b oraz ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych. W szczególności oznacza to akceptowanie tylko tych dowodów zewnętrznych obcych, które zostały wystawione zgodnie z zapisami art. 106b i 106e ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, to jest zawierają prawidłową datę dokonania (zakończenia) dostawy towarów lub wykonania usługi zgodną ze stanem faktycznym potwierdzonym podpisanym protokołem odbioru, o ile taka data różni się od daty wystawienia faktury.
- 4) Wprowadzanie do ksiąg rachunkowych zapisów na podstawie rzetelnych dowodów księgowych - zgodnych z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują zgodnie z zapisami art. 22 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości. W przypadku faktur zakupu zawierających błędną datę sprzedaży oznacza to podejmowanie działań w celu ich skorygowania poprzez wystawienie faktur korygujących przez sprzedawcę lub not korygujących przez jednostkę (nabywcę), zaakceptowanych przez sprzedawcę, zgodnie z art. 106j i 106k ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
- 5) Ujmowanie w księdze głównej i ewidencji pomocniczej składników majątku trwałego przyjętych na stan po wykonanej usłudze montażowej lub budowlanej, zakończonej spisaniem protokołu odbioru robót pod datą zgodną z tym protokołem, potwierdzającym kompletność i zdatność do użytku zakupionych składników majątku zgodnie z zapisami art. 24 ust. 1 do 3 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości, które stanowią, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie i bezbłędnie, co oznacza, że dokonane w nich zapisy powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty.